

16^e Friese Genealogische Contactdag – zaterdag 6 november 2021

Tegeltableau Westraven (Fries Scheepvaartmuseum Sneek)

Programma voor de 16e FRIESE GENEALOGISCHE CONTACTDAG

Zaterdag 6 november 2021 van 10.00 tot 16.00 uur
TRESOAR, Boterhoek 1 (bij de Oldehove) te LEEUWARDEN
HCL, Groeneweg 1, 8911 EH LEEUWARDEN

Het thema is het **vervoer over water**: de binnenvaart, de schippers, hun schepen, hun familiegeschiedenis en de sociale omstandigheden.

Organisatie

Nederlandse Genealogische Vereniging, Afdeling Friesland
Stichting FAF / Vrienden van de Archieven in Friesland
Genealogysk Wurkferbân fan de Fryske Akademy
Informatie: sjhuitema@kpnmail.nl

1 ENTREE en INFORMATIE

CORONAREGELS en BEZOEKERSLIJST

Bij dit evenement worden de geldende covid-19 maatregelen in acht genomen. Bij de entree (de hoofdingang) kan u om een QR-code, bewijs van inenting of testbewijs worden gevraagd. De hoofdzaak is dat u zelf verantwoordelijk bent voor úw gezondheid en die van anderen. Het aantal aanwezigen per locatie is aan een maximum gebonden. Tevoren aanmelden is niet verplicht. Bij binnenkomst en vertrek wordt het aantal aanwezigen bijgehouden.

Er is een bezoekerslijst waarop u zich dient te registreren. Elke bezoeker krijgt een informatiepakket mee. Hier kunt u ook algemene vragen stellen. U wordt doorverwezen naar de daarvoor in aanmerking komende stand of functionaris.

PARKEREN

Behoudens ontheffing kan bij Tresoar niet worden geparkeerd. Direct lossen en laden, uitstappen en instappen is mogelijk. In de parkeergarage Oldehoofster Kerkhof bij Tresoar kan voor maximaal € 9,20 een hele dag worden geparkeerd. Buiten de singels kan twee uur vrij worden geparkeerd in de blauwe zone.

RESTAURANT

In de hal op de 2^e etage kunt u koffie, thee en dergelijke krijgen. U kunt daar de lunch gebruiken en onderling informatie uitwisselen. Ook aan de westzijde in het gebouw zijn veel tafels waar men aan kan zitten voor onderling contact.

DRIE ZALEN

De stands zijn verspreid over 3 zalen en de hal. Na binnenkomst in de Hal H ziet u links de grote zaal A, en rechts zijn de Oldehovezaal O en de expositiezaal E. De lezingen in Tresoar worden gehouden in de GJ-zaal op de tweede etage.

HISTORISCH CENTRUM LEEUWARDEN

Het HCL, Groeneweg 1 te Leeuwarden is tijdens de contactdag geopend van 10.00 tot 17.00 uur. Daar vinden ook twee lezingen plaats.

AFÛK

De winkel van de AFÛK tussen TRESOAR en HCL is de hele dag geopend.

2 NGV afdeling Groningen

Contactpersoon: Teijo Doornkamp, NGV afdeling Groningen.

E-mail: secretaris-grn@ngv.nl

Boeken, folders, promotiemateriaal en dergelijke.

Informatie over genealogie in het algemeen, en in het bijzonder met betrekking tot de provincie Groningen.

3 NGV afdeling Drenthe en Noordwest-Overijssel

Contactpersoon: Henk Jonkman, voorzitter van de afdeling.

E-mail: umfundisi049@gmail.com

Materiaal genealogie vanuit de NGV afdeling Drenthe en Noordwest Overijssel.

Informatie over genealogie in het algemeen, en in het bijzonder met betrekking tot de regio van de afdeling.

4 Privé collectie J. POL

Contactpersoon: Jan Pol, bestuurslid van de NGV afdeling Drenthe en NWO.

E-mail: janpol48@kpnmail.nl

Privé collectie. Jan en Anneke Pol.

Nationale militie Hoogeveen, Smilde, Zuidwolde enz.

Bidprentjes. Advertentie collectie Drenthe en de rest van Nederland.

Genealogieën van diverse families.

5 NGV afdeling Friesland

Contactpersoon: Tineke Hartman-van der Meulen.

E-mail: tinekehartman@chello.nl

Informatie over genealogie in het algemeen, en in het bijzonder met betrekking tot de provincie Friesland. Diverse boeken. Folders van archieven.

Friese kwartieren (boek). Hugenoten. Gietersen in Friesland.

6

NGV afdeling Friesland contacten en knipsels

Contactpersoon: Alice van der Meulen-van Wijk.

Adres: Oostersingel 68-M, 8921 GB Leeuwarden.

Telefoon : 058-2131105.

Informatie over genealogie in het algemeen, en in het bijzonder met betrekking tot de provincie Friesland. Familieberichten, drukwerk, tijdschriften en knipsels. Informatie om contacten tussen genealogen te bevorderen.

Diverse publicaties over allerlei families in Friesland, Groningen, Drenthe en verder, bijvoorbeeld Van der Zwaag, Annema, Steensma en verwanten.

7

Privé collectie Anny Bokkinga

Contactpersoon: Anny Bokkinga te Heerenveen.

E-mail: avalon.ann.b@hccnet.nl

Informatie over genealogie in het algemeen. Drukwerken en boeken.

Diverse publicaties van transcripties over de periode 1400-1680, het resultaat van vrijwilligerswerk in archieven. Vooral bedoeld om over dit werk informatie te verstrekken.

8

Website ALLE FRIEZEN en Stichting FAF

Contactpersoon: Bouwe van der Meulen, secretaris van de Stichting FAF.

E-mail privé: meulen68@xs4all.nl

E-mail Stichting FAF: info@stichtingfaf.nl

De Stichting FAF, opgericht in 1983 door een initiatief van het toenmalige Rijksarchief in Friesland, het Genealogysk Wurkferbân fan de Fryske Akademy en de NGV afdeling Friesland, heeft als doel de in Friese archieven opgeslagen documenten voor de gebruiker zo goed mogelijk toegankelijk te maken. Dit betekent indexering, digitalisering en het mede onderhouden van de website waarop gegevens aan het publiek worden getoond: www.AlleFriezen.nl

9

Privé collectie Rinse Spits

Contactpersoon: Rinse Spits, voorzitter NGV afdeling Friesland.

Email: r.spits@wxs.nl en rinse.spits@gmail.com

Terschellinger families, Vlielanders families.

Families Spits, Keuning, Hilverda, Herrema.

10

Privé collectie Wytse J. Tjoelker

Contactpersoon: Wytse J. Tjoelker te Leeuwarden.

E-mail: w.tjoelker@upcmail.nl

Diverse genealogische publicaties, enkele ook voor de verkoop.

Parenteel Oerterperfeart vanaf 1670. Tjoelker, Turfmakkersskiednis.

Streekgeschiedenis Ald-Opsterlân.

Laptop met Haza-bestanden, onder voorbehoud. Contact en uitwisseling over familie- en streekgeschiedenis, oostelijk FRL, van Ternaard tot Noordwolde.

11

Privé collectie Geert Leistra

Contactpersoon: Geert Leistra te Hurdegaryp.

E-mail: g.leistra@upcmail.nl

Stambomen: Familie Hazenberg, Dokkum; Familie Hazenberg, Groningen;

Familie Leistra, Tytsjerksteradiel; Familie Meijer in Drenthe en Friesland;

Familie van der Wal, Eernewoude; Familie van der Lei.

Om informatie te geven over deze families, maar ook om van de bezoekers aanvullende gegevens te krijgen. "Je komt nog wel eens familie tegen".

12 Stichting Uit Welke Beker

Contactpersonen: Wil Furrer-Kroes en Willem Croese.

E-mail: info@uitwelkebeker.nl en furrerkroes@casema.nl

Website : www.uitwelkebeker.nl

Diverse uitdraaien, eventueel boeken en dergelijke.

En natuurlijk aanwezigheid met bestanden op een laptop.

Ons doel is bevorderen van het onderzoek naar alle variaties op de naam Kroes, dus ook met beginletter C; daarnaast Kroeske en Kroeskop.

13 Archief en documentatiecentrum R.K. Friesland

Contactpersonen: Piet Postma en Minke van der Werf-van der Meulen.

E-mail: info@archiefrkfriesland.nl en ppostma53@gmail.com

Bidprentjes, devotionalia, familieboeken en foto's.

De stichting stelt zich ten doel het verzamelen, inventariseren en catalogiseren van alle mogelijke documentatie en archieven welke betrekking hebben op het rooms-katholieke leven in Friesland.

14 Genealogysk Wurkferbân fan de Fryske Akademy

Contactpersonen: Gosse van der Plaats en dr. Jabik van der Bij.

E-mail: g.vanderplaats@gmail.com en jabikvanderbij@gmail.com

Boeken, brochures ondersteund met laptop. Het Genealogisch Wurkferbân:

- verzorgt de uitgave van het Genealogysk Jierboek;
- organiseert bijeenkomsten waar een genealogisch of heraldisch onderwerp centraal staat om de kennis en het inzicht van de leden te vergroten; deze vinden plaats in het winterseizoen, gewoonlijk op een zaterdagmiddag om 13.30 uur in Leeuwarden;
- organiseert elk jaar een excursie naar een paar kerken om grafzerken, rouwborden etc. te bekijken;
- organiseert eens in de drie jaar een Friese Genealogische Contactdag in samenwerking met de NGV afdeling Friesland en de Stichting FAF;
- heeft een grafschriftencommissie, die onderzoek doet naar grafstenen die bij kerkrestauraties tevoorschijn komen.

15

Aed Levwerd

Leeuwarder Historische Vereniging Aed Levwerd

Contactpersonen: Dennis Klooster en Daan Postma

E-mail: d.klooster.2@hotmail.com

Flyers, boeken tijdschriften en banner.

Doelstelling: mensen informeren over de Leeuwarder Historische Vereniging en interesseren voor de Leeuwarder geschiedenis.

16

GensDataPro Genealogische software

Contactpersoon: Bas Wilschut.

E-mail: gdp@kronieken.nl

Website : www.gdp3.nl

Demonstratie van het genealogieprogramma GensDataPro.

Beantwoorden van vragen. Het tonen van een keur van genealogische boeken gemaakt met het programma GensDataPro, met veel foto's, index etc.

17

Fryske Rie foar Heraldyk

Contactpersoon: K.J. Bekkema.

E-mail: heraldyk@pergo-et-perago.nl

Heraldisch materiaal en heraldische boeken.

Doelstelling: meer bekendheid geven aan de heraldiek.

18

Stichting Foar de Neiteam

Contactpersonen: Sjoerd Joustra en Age Veldboom.

E-mail: joustraheeg@gmail.com en secretaris@skutsjehistorie.nl

Website : www.skutsjehistorie.nl

Materiaal : diverse onderdelen van skûtsje en boeken.

Doel: vastleggen en uitdragen van skûtsjehistorie.

19

Historische Vereniging Noordoost Friesland

Contactpersonen: Haije Talsma en Jan de Jager.

E-mail: htalsma01@chello.nl

Website : www.hvnf.nl

Materiaal : banner, boeken, verenigingsblad "De Sneuper".

Genealogie en geschiedenis van Noordoost-Friesland.

Computerprogramma HVNF met genealogie voormalige "erfskipterpdoarpen".

20

Fries Scheepvaart Museum

Contactpersonen: Arjanne Nijp en Grytsje Feitsma-Brouwer.

E-mail: nijp@friesscheepvaartmuseum.nl en info@friesscheepvaartmuseum.nl

Website: www.friesscheepvaartmuseum.nl

Informatie in de ruimste zin over scheepvaart met betrekking tot de provincie.

21

Historisch Reisbureau Fryslân

Contactpersonen: Johan Steendam en Maurice Heeremans.

E-mail: johan.steendam@tresoar.nl

Het Historisch Reisbureau heeft een vaste opstelling in de zaal van Tresoar.

Doelstelling is het behulpzaam zijn bij het opsporen van documenten over voorouders en meer in de Friese archieven.

22

Freonen fan Tresoar

Contactpersonen: Katja Westra en Hilda Top.

E-mail: katjawestra@gmail.com

Materiaal : heechút wat nûmers fan Letterhoeke en folder Freonen fan Tresoar.

Doel: Kontakt mei besikers. Bekendheid jaan oan Freonen fan Tresoar.

23

CBG | Centrum voor familiegeschiedenis

Contactpersonen: Rob van Drie en Monique Zwart.

E-mail: Rob.vandrie@cbg.nl

Website : www.cbg.nl

Stand wordt ingericht met 2 computers en bijbehorende computerschermen. Informatiemateriaal en exemplaren van het kwartaalblad .GEN om uit te delen. Doelstelling; Ontdek je roots met het CBG | Centrum voor familiegeschiedenis. Van startende onderzoeker tot ervaren genealoog. Onder meer door familie-verhalen, onderzoek in bronnen en steeds vaker door DNA-onderzoek. Tijdens de contactdag laten wij de bezoeker kennis maken met wat het CBG te bieden heeft voor ieders onderzoek.

GEN. is het kwartaalblad van het CBG | Centrum voor familiegeschiedenis en wordt viermaal per jaar toegezonden aan de Vrienden van het CBG. Klassieke Vrienden ontvangen het kwartaalblad per post.

Vrienden van het CBG kunnen op de website de bestanden op naam dan wel geavanceerd doorzoeken: WieWasWie, CBG Bibliotheek, CBG Familienamen, CBG Familiewapens, CBG Stambomen en CBG Verzamelingen.

Op de centrale website cbg.nl kan eenvoudig door alle bronnen van het CBG worden gezocht. Voor geavanceerde zoekfunctionaliteiten, zoals het zoeken op twee personen tegelijk en zoeken met wildcards, is een Premium abonnement nodig. Digitale Vrienden kunnen dit abonnement kosteloos aanschaffen. Meer informatie is te vinden op wiewaswie.nl/nl/abonnement.

ORGANISEREND COMITÉ

Sjoerd Huitema

Sibbele de Jong

Tineke Hartman

Gosse van der Plaats

Jabik van der Bij

Bouwe van der Meulen

Johan Steendam

Bob Kuipers

Klaas Zandberg

16e Friese Genealogische Contactdag

NGV afdeling Friesland

NGV afdeling Friesland

NGV afdeling Friesland

Genealogysk Wurkferbân

Genealogysk Wurkferbân

Stichting FAF

Tresoar

Tresoar

HCL

Oldehove Zaal: O

24 Family Search International

Contactpersonen: Jan Weening en Sjors Luiken.

E-mail: weeningjan@hotmail.com

Website : www.familysearch.com

Uitleg hoe het programma FS werkt, hoe je je aanmeldt. Brochures en leesmateriaal over genealogie en FS. Hoe begin ik met mijn familiegeschiedenis. Ook hulp ter plekke bij het vinden van namen in FS met behulp van laptops. Family Search International is the largest genealogy organisation in the world. It is a non-profit, volunteer-driven organisation sponsored by the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints. Patrons may access FS services and resources free online at FamilySearch.org or through over 5,000 family history centers in 129 countries, including the main Family History Library in Salt Lake City, Utah. Het Familie Historisch Centrum alhier is gevestigd aan de Sophialaan 4.

25 Stichting Aldfaer genealogische software

Contactpersoon: Han Kortekaas.

E-mail: han@kortekaas.nl

Website : www.aldfaer.net en www.aldfaerforum.nl

Presentatie van het genealogieprogramma Aldfaer, de nieuwste versie.

Zaal: E

26 Stichting Museumhaven Leeuwarden

Contactpersonen: A. Schaafsma en Niek Donker.

E-mail: info@museumhavenleeuwarden.nl

Website : www.museumhavenleeuwarden.nl

Materiaal : foto's, boeken, diverse kleding, modellen en kaarten.

Doel: het zichtbaar maken van de historische context van het monumentale varende erfgoed in Leeuwarden.

27

Stichting Erfgoed Fundaasje

Contactpersoon: Goasse Brouwer.

E-mail: info@erfgoed-fundaasje.nl

Website : www.erfgoed-fundaasje.nl

Materiaal: argyfmateriaal en realia; genealogieën en kertiersteaten.

Doel: útwikseling fan genealogysk materiaal, sadat it wurk net yn in laad lizzen bliuwt; feilichstellen fan erfgoed, fan inkelde argyfstikken oant hele argyven.

28

Stichting Geslachten Faber

Contactpersonen: Hans Faber en Rob Faber.

E-mail: hans@geslachtenfaber.nl

Website : www.geslachtenfaber.nl

Materiaal : Het Faber ! Magazine. Boeken van en over Fabers.

Verschaffen van informatie uit ons Faberbestand (ca. 47.500 Fabers en relaties)

Wij willen de saamhorigheid tussen de vele Faber families bevorderen, met name door het completeren van stambomen en het uitwisselen en publiceren van genealogische gegevens.

29

PRO-GEN genealogische software

Contactpersonen: J. Mulderij en D.J. Scholte in 't Hoff.

E-mail: mulderij@pro-gen.nl

Website : www.pro-gen.nl

Materiaal: voorbeelden van uitvoer; boeken gemaakt met PRO-GEN.

Demonstratie van dit computerprogramma door de auteurs van PRO-GEN.

U krijgt uitleg over de vele mogelijkheden en u kunt er vragen over stellen.

30 Stichting De Palingaak

Contactpersonen: Jan Willem Hoorn en Maarten Stuurman.

E-mail: contact@palingaak.nl

Website : www.palingaak.nl

Materiaal : staande banners en karakteristieke attributen.

Doel: Bekendheid van de Stichting vergroten.

Contact leggen met nabestaanden van reders en bemanningen.

31 Stichting De Ouwe Pôlle Ameland

Contactpersonen: Jacob Roep en Meinte Bonthuis.

E-mail: jacob.roep@tresoar.nl en info@amelanderhistorie.nl

Website : www.amelanderhistorie.nl

Materiaal: genealogische database www.amelanders.com (40.000 personen).

Flyer met info over activiteiten; de meest recente Pôllepraten (ons orgaan).

Doel: Belangstelling wekken voor de geschiedenis en de huidige staat van het eiland middels de exploitatie van drie musea (museum Sorgdrager, landbouw- en juttersmuseum Swartwoude en een bunkermuseum), etc.

32 Stichting Oud Achtkarspelen

Contactpersoon: Mattie Bruining-Hoeksma.

E-mail : m.bruining@chello.nl

Website: www.oudachtkarspelen.nl

Materiaal: Boeken, laptop met foto's en stamboomgegevens.

Doel: Bekendheid geven aan onze stichting en gemeente. Uitleg aan anderen.

Ontmoeten van mensen van andere verenigingen en bezoekers.

33 Privé collectie Mw. Prudon-de Jong

Contactpersonen: M.S.F.G. Prudon-de Jong en G.J. Prudon.

E-mail : gprudon@multiweb.nl

Materiaal: Genealogische gegevens de Jong-Rijpkema en aanverwanten.

Rooms-katholieke families.

BRONNENOVERZICHT

Dit overzicht is gemaakt om te helpen bij het onderzoek naar gegevens in het kader van het thema van de 16^e Friese Genealogische Contactdag. Wij danken dit aan Nykle Dijkstra (HCL), Jan Faber (HCL) en Otto Kuipers (Tresoar), die de gegevens hebben aangeleverd.

WEBSITES

Allefriezen.nl

-Notariële bronnen en Nedergerechten: Koopakten en andere akten, ook boedelinventarissen (scheepsinventarissen). Bijvoorbeeld via zoekwoord 'schip'. Gegevens over de bouw van schepen zijn meestal moeilijk en vaak zelfs in het geheel niet te vinden. Archieven van bijvoorbeeld scheepsbouwers zijn vrijwel niet bewaard gebleven. De beste bronnen zijn nu de hypotheekakten. Is het schip gebouwd vóór 1811 dan zijn de archieven van de Nedergerechten de aangewezen bronnen. Nedergerechten waren instellingen die in Friesland vóór 1811 in elke gemeente (toen grietenij) en stad waren gevestigd en die zowel een bestuurlijke als (buiten)gerechtelijke taak hadden. De archieven van de Nedergerechten bevatten o.a. hypotheekboeken. De hypotheekakten met een schip als onderpand worden vaak bijbrieven genoemd. Archieven van de Nedergerechten bevatten soms een afzonderlijk register van bijbrieven en ook uit de periode na 1811 zijn bijbrieven bewaard gebleven. De notariële archieven en Nedergerechten zijn deels digitaal beschikbaar via AlleFriezen.nl

-Bevolkingsregisters: met name vanaf ca. 1850 zijn schippers soms apart opgenomen in bevolkingsregisters en (bijvoorbeeld in Leeuwarden) in de wijkregisters.

-Leeuwarden Groot-schippersgilde ca. 1554-1823

Voor het overzicht van de leden van het groot-schippersgilde is gebruik gemaakt van de rekeningboeken van het groot-schippersgilde uit het Historisch Centrum Leeuwarden. Hierin werd de betaling van de gilderechtigheid vermeld. In de rekeningboeken staan ook de begravenissen van gildeleden en hun echtgenotes genoteerd.

Historischcentrumleeuwarden.nl

-Lijst met wagens, schepen en andere vervoermiddelen 1694: In de collectie van het Historisch Centrum Leeuwarden bevindt zich een lijst uit 1694 waarop alle wagens, schepen en andere vervoermiddelen in de stad en hun eigenaren zijn aangetekend (Toegang 1001, inventarisnummer 1207). Deze lijst is via de website digitaal raadpleegbaar.

-Beroepen in de boedelinventarissen:

In het HCL bevinden zich lijsten van beroepen die in de boedelinventarissen voorkomen.

Diverse andere sites:

Delpher.nl: digitale krantenbank met talloze gedigitaliseerde kranten. Ze zijn doorzoekbaar op trefwoord en bieden een schat aan informatie, vanaf de 17de eeuw tot het eind van de 20ste eeuw. Veel dag- en weekbladen uit het noorden van Nederland zijn te vinden op <https://www.dekrantvantoen.nl/index.do>

<https://www.skutsjehistorie.nl/>: Veel info over skûtsjes met heel veel informatie over eigenaren, afmetingen en bronnen.

<https://www.lvbhb.nl/>: Landelijke Vereniging voor Behoud van het Historisch Bedrijfsvaartuig

<https://www.ssrp.nl/>: Website Stichting Stamboek Ronde en Platbodemjachten.

<https://www.ssrp.nl/publicaties/werfboeken-en-bestekken>: Werfboeken en bestekken, hellingboeken, brieven en overige informatie.

<https://www.ssrp.nl/publicaties/bibliotheek>: overzicht van literatuur over de binnenvaart.

www.historisch.cbs.nl: Historische data van het Centraal Bureau voor de Statistiek, waaronder ook veel gegevens over maritieme onderwerpen (binnenvaart, trekschuiten, havens etc.).

<https://www.binnenvaart.eu/>: Binnenvaart.eu probeert door middel van foto's en scheepsgegevens de historie van de binnenvaartvloot in Nederland en daarbuiten vast te leggen.

http://www.debinnenvaart.nl/schepen_home/: Deze databank bevat begin 2021 al 15.900 binnenvaartschepen en 63.950 foto's. Tevens is deze beschikbaar als app op Android en iOS.

<https://bruinevloot.startpagina.nl/>: Website met overzicht van de bruine vloot, de vloot van schepen die vroeger vracht vervoerden, maar die tegenwoordig met groepen varen.

<https://gerben.home.xs4all.nl/index.htm>: Geeft uitleg over verschillende typen binnenvaartschepen, die in Nederland tussen 1900 en 1970 gevaren hebben.

<http://scheepsambachten.nl/>: Website met informatie over traditionele ambachten Varend Erfgoed – TAVE.

<https://www.wrecksite.eu/>: Site met meer dan 170.000 wrakken die online staan. Samen met een beeldbank zijn veel van de posities van de wrakken in kaart gebracht.

<https://maritiemportal.nl/>: Soort portaal met vooral veel verwijzingen naar andere websites en bronnen

<https://www.maritiemdigitaal.nl/>: Websites met objectencollecties van maritieme musea in Nederland.

<https://www.marhisdata.nl/>: Website met heel veel informatie over schepen, schippers en rederijen, voornamelijk 19^e eeuw. Voornamelijk zeevaart.

<https://mass.cultureelerfgoed.nl/>: Overzicht met locaties van wrakken wereldwijd, ook Nederlandse wateren zoals voormalige Zuiderzee.

Frieslandopdekaart.nl: Aan de hand van oude kaarten, zoals die in de atlanten van Schotanus (uit 1718) en die van Eekhoff (ca. 1850) zijn routes van binnenvaartschippers na te gaan. Op laatstgenoemde staan de trekvaarten zelfs met naam vermeld. De kaarten kunnen digitaal over moderne kaarten gelegd worden zodat de situatie van vroeger met die van nu vergeleken kan worden.

<https://www.zuiderzeecollectie.nl/page/1049/centraal-visserijregister>

Centraal Visserijregister: de burgerlijke stand van de zeevisserijsschepen. Om te mogen vissen heb je een vergunning nodig. Sinds 1911 moest een zeevisserijsschip daarom geregistreerd worden bij de Visserijinspectie: het Centraal Visserijregister, een kaartstelsel van uiteindelijk ca. 40.000 kaarten. Eind 20^e eeuw ging het Ministerie van Landbouw en Visserij over naar een andere registratie, een database. De kaarten zijn intussen allemaal gescand en ruim de helft is al door vrijwilligers overgetypt.

<https://friesarchiefnet.nl/archives/search/list/keywords/schippers>

Het Fries Archief Net is een gemeenschappelijk project van de Provincie Fryslân, Tresoar, HCL, het Wetterskip Fryslân en het Streekarchief Noordoost Fryslân en Friese gemeenten. Op de site wordt een overzicht geboden van inventarissen van Friese archieven en een aantal genealogische bronnen. Het intikken van het woordje “schippers” levert 201 resultaten op.

<https://www.soundtoll.nl>

<https://www.noordelijkscheepvaartmuseum/monsterrollen>

https://s2ho.nl/LSD/top/common/ZoekInLiggers_01.php

<https://scheepsmetingsregister.maritiemmuseum.nl/>

Scheepsmetingendienst digitaal.

ARCHIEVEN

Tresoar:

Vertrektijden van de veerschepen: deze zijn te vinden in de provinciale almanak, die vanaf het begin van de 18de eeuw onder wisselende benamingen is uitgegeven. Deze zouden op de studiezaal in te zien kunnen zijn door ze aan te vragen onder vermelding van Bibliotheek Siso nr. 053 PROV, provinciale almanak en het gewenste jaar.

Van enkele scheepswerven die binnenvaartschepen maakten zijn archieven bewaard gebleven, zoals:

- Toegang 93-13 - Zeilmakerij fa. M.F. de Vries te Lemmer → De inhoudsopgave van deze boeken is gedigitaliseerd: <http://www.bezigeboot.nl/wp-content/uploads/2017/04/Vries-Zeilmaker-de-snijboeken.pdf>

- Toegang 92-07 - Scheepswerf Holtrop van der Zee

Zie hiervoor ook het archief in het Fries Scheepvaartmuseum

- *Collectie Copieën:*

6218. Lijsten van en aantekeningen betreffende schippers en schuitmakers in Zuidwest-Friesland. Door R.S. Roorda.

- *Collectie Nadere Toegangen:*

13.51. Aantekeningen over Friese scheepsbouwers, gerangschikt primair per plaats, secundair chronologisch. Met algemene gegevens over scheepsbouw. Door W.H. Keikes.

- *Scheepshypotheken*

Als uw voorouder eigenaar was van een vissers- of binnenvaartschip kunt u uw geluk beproeven in de registers van scheepshypotheken. Deze zijn aanwezig voor de periode 1838-1926, maar ze zijn niet op naam toegankelijk. Voor recentere gegevens kunt u terecht bij het kadaster in Rotterdam, waar het zogenaamde scheepskadaster is gevestigd.

Historisch Centrum Leeuwarden:

Archief Groot Schippersgilde te Leeuwarden: Toegang 1098 Gilden en Beurzen c.a. te Leeuwarden, 1482-1896, inventarisnummer 27-51.

De registers van de patentbelasting (1815-1893/94): Toegang 1002, inventarisnummer 2555 t/m 2635: deze bevatten vaak ook (gegroepeerd) de namen van schippers die Leeuwarden als domicilie hebben of schippers die Leeuwarden aandoen met handelswaar/kermisreizigers. Tevens vaak met vermelding van de naam en de grootte van hun schip. Deze bron is niet nader ontsloten. Patentregisters zijn ook in andere gemeentearchieven te vinden.

In 1806 ingevoerd, en in 1894 bij Wet van 2 oktober 1893 (Staatsblad 149) vervangen door de 'Belasting op het bedrijfs- en andere inkomen'. Het patentrecht gaf bevoegdheid tot de uitoefening van alle handel, beroepen, bedrijven e.a. Per beroep was een afzonderlijk recht verschuldigd. De kohieren bevatten de namen van de belastingschuldige, het wijknummer van het woonadres, de klassenindeling, het tarief en het nummer van het uitgegeven patent. Literatuur:- W. Dolk, De Leeuwarder registers van Patentschuldigen, 1979.

Broncommentaren II; -P.M.M. Klep e.a. De registers van patentplichtigen, 1985) -J.N. Elenbaas, Handboek voor de beoefening van het Nederlandsche Administratieve Recht, 2e deel, Middelburg 1910, blz.607 en verder.

Nadere toegangen op beroep (beroepenklappers), waaronder schippers, vermeld in de (onder-)trouwboeken (1594-1811). Zie: Klappers Informatiecentrum HCL.

Fries Scheepvaartmuseum

-collectie

-Archieven van schippers, koopmansfamilies, rederijen en scheepswerven:

<https://friesscheepvaartmuseum.nl/collectie/zoeken-in-archief?start=0>

LITERATUUR

Asaert, G. e.a., ed. *Maritieme geschiedenis der Nederlanden*. Bussum: De Boer Maritiem, 1976-1979.

Beylen, J. van. *Zeilvaart Lexicon. Viertalig maritiem woordenboek*. Weesp: De Boer Maritiem, 1985.

Blom, Gosse. *Om prijs en eare: Utslaggen fan it skûtsjesilen*. Leeuwarden: Fryske Akademy, 2004.

Braaksma, Jan. *Blazers, blazers en nog eens blazers*. Emmen: Lanasta, 2016.

Braaksma, Jan. *De verdwenen schepen van de Dongeradelen*. Emmen: Lanasta, 2012.

Bruijn, J.R. *Varend verleden. De Nederlandse oorlogsvloot in de zeventiende en achttiende eeuw*. Amsterdam: Uitgeverij Balas, 1998 .

Dessens, Henk. *Nederlandse zeilende binnenvaart: 1880-1950*. Alkmaar: De Alk bv, 2007.

Dessens, Henk. "Vrachtschepen van de Nederlandse binnenvaart." In: *Tijdschrift voor zeegeschiedenis*, no. 2 (Oktober 1988): 152-163.

Dessens, Henk, Floris Hin en Gerard Meijer, "Schippersoorringetjes." In: *Bokkepoot*, no. 78 (Maart 1989): 1-24.

Dijkstra, Nykle. *In roef en durk: Materiële cultuur op de Friese zeilende binnenvaart, 1811-1920*. (MA-scriptie, 2016).

Faber, Jan. "Lijst van leden van het Leeuwarder Grootschippersgilde (c.1554-1823)." In: *Nieuwsbrief Studiegroep Geschiedenis Leeuwarden* nr 25 (1994): 10-36.

Faber, J.J. "De rekeningboeken van het Leeuwarder Grootschippersgilde (1597-1823)." In: *Jaarboek Fries Scheepvaart Museum* (1994): 61-82.

Feenstra, J.Y., Gegevens over sloopstimmerlieden in Friesland, grotendeels uit de periode 1750 tot 1850, alfabetisch per dorp. Handschrift, fotocopie.

Feenstra, J.Y., Namen van Friese schippers uit de 2de helft van de 18de eeuw, alfabetisch op familienaam. Handschrift, fotocopie.

Feenstra, J.Y., Namen van Friese schippers uit de 2de helft van de 18de eeuw, zowel met als zonder familienaam, alfabetisch op voornaam. Handschrift, fotocopie.

Filarski, Ruud. *Tegen de stroom in: Binnenvaart en vaarwegen vanaf 1800*. Utrecht: Uitgeverij Matrijs, 2014.

Gabel, Netty, en Klaas Jansma. *Jachten en Jagen: Schipperskinderen aan boord*. Leeuwarden: PENN en Partners, 2009.

Gildemacher, Karel Ferdinand, en Klaas Jansma. *Skipperstaal: Lexicon van de Friese schipperij, 1850-2000*. Leeuwarden: PENN en Partners, 2003.

Halbertsma, Tjalling Eeltjes. "De Jonge Froukje." *For hûs en hiem* (1890): 15-30, 97-130, 193-216.

Holk, André Frederik Lambertus van. *Archeologie van de binnenvaart: Wonen en werken aan boord van binnenvaartschepen, 1600-1900*. s.n., 1997.

Holk, André van. "De inventaris van de Groninger tjalk 'de Zeehond' in vergelijkend perspectief." *Paleo-aktueel* 5 (1994): 134-138.

Jansen, Frits, en Klaas Jansma, red. *Troch de wyn: Skûtsjes en schippers, werkers en zeilers*. Leeuwarden: Uitgeverij PENN.nl, 2012.

Jansma, Klaas. *Met geveegde kont: Schippers en skûtsjes terug naar de oorsprong*. Leeuwarden: Penn en Partners, 2002.

Jansma, Klaas, Frits Jansen en Martsje de Jong. *Van schroot naar vloot*. Leeuwarden: PENN Uitgeverij, 2016.

Jansma, Klaas, en Pieter Brouwer. *Hoop doet leven: Het verhaal van Pieter Brouwer, 1904-1985*. Leeuwarden: Penn & Partners Communicatie, 2000.

Loommeijer, Frits R. *Met zeil en treil: De tjalk in binnen- en buitenvaart*. Alkmaar: De Alk bv, 1980.

Nieuwland, Pieter. *Friezen gezocht: Gids voor stamboonderzoek in Friesland*. Leeuwarden: Tresoar, 2005.

Nijboer, Harm. "De aangifte van wagens, schepen en andere voer-en vaartuigen in Leeuwarden, 1694." In: *Nieuwsbrief Studiegroep Geschiedenis Leeuwarden* 29 (juni 1995): 1-35 - Met registers opnamen en beroepen.

Postma, Tjipke. "Ut it skipperslibben." *It Heitelân* 4 (Herfst 1935): 223.

Postma, Tjipke. "Ut it skipperslibben." *It Heitelân* 7 (Juli 1937): 14.

Postma, Tjipke. "Ut it skipperslibben: De houten skippen." *It Heitelân* 4 (April 1936): 80.

Postma, Tjipke. "Ut it skipperslibben: In ôfskie." *It Heitelân* 4 (April 1937): 87-88.

Postma, Tjipke. "Ut it skipperslibben: Krysttiid oan board." *It Heitelân* 12 (December 1935), 284.

Postma, Tjipke. "Ut it skipperslibben: Mei of sûnder frouljue oan board." *It Heitelân* 1 (Januari 1937): 15.

Speerstra, Hylke. *Heil om Seil: Skippersforhalen*. Leeuwarden: Friese Pers Boekerij, 2002.

Speerstra, Hylke. *Kop in de wind: schippersverhalen*, tweede druk. Bussum: De Boer Maritiem, 1977.

Speerstra, Hylke. *Speerstra omnibus: De laatste generatie echte schippers*. Haarlem: De Boer Maritiem, 1980.

Speerstra, Hylke. *Vorbije vloot: Verhalen en herinneringen van de laatste echte schippers*. Amsterdam: Contact, 2001.

Verrips, Jojada. *Als het tij verloopt...: Over binnenschippers en hun bonden, 1898-1975*. Amsterdam: Spinhuis, 1991.

Nederlandse musea met veel aandacht voor maritieme geschiedenis en binnenvaart

Skûtsjemuseum, Earnewâld

Fries Scheepvaartmuseum, Sneek

Museum Het Hannemahuis, Harlingen

Museum Warkums Erfskip, Workum

Het Scheepvaartmuseum, Amsterdam

Maritiem Museum Rotterdam

Noordelijk Scheepvaartmuseum, Groningen

Zuiderzeemuseum, Enkhuizen

Veenkoloniaal museum, Veendam (& museumschip Familietrouw)

Batavialand Lelystad – Maritiem Archeologisch Depot en replica VOC-schip Batavia

Marinemuseum Den Helder

Museum Kaap Skil, Oudeschild (Texel)

MuZEEum, Vlissingen

Stedelijk Museum Kampen – Koggewerf

Binnenvaartmuseum, Dordrecht

Visserijmuseum Zoutkamp

Museum Het Behouden Huys, West-Terschelling

Wurkgroep Maritime Skiednis – Fryske Akademy

De Werkgroep Maritieme Geschiedenis wil de studie naar en de belangstelling voor de maritieme geschiedenis van Fryslân bevorderen, onder meer met een jaarlijks symposium. Personen die zelf actief onderzoek doen naar de (Friese) maritieme geschiedenis, kunnen lid worden van de werkgroep.

PROGRAMMA

- 10.00 uur   Tresoar en HCL zijn vanaf 10 uur geopend voor bezoekers. Registratie in Tresoar bij de receptiebalie op de 1e etage. Een **shantykoor** brengt de zalen in de sfeer van het thema.
- 11.00 uur   **Officiële opening** van de Contactdag door de voorzitter van het comité en Openingstoespraak van de burgemeester van Leeuwarden, **mr. Sybrand van Haersma Buma**.
Na deze opening zijn er vier lezingen, twee in de GJ-zaal in Tresoar op de 2e etage en twee in een zaal in het HCL.
- 11.30 uur
GJ-zaal Tresoar   **Age Veldboom** van het Skûtsjemuseum Earnewâld beschrijft het leven aan boord begin 20^e eeuw. Een skûtsjeschipper leefde met zijn gezin aan boord in het kleine roefje, waar koken, eten en slapen in een zeer kleine ruimte plaats vond.
- 12.30 uur
HCL   **Meindert Seffinga**, de directeur van het HCL, spreekt over “trekschuiten en beurtschepen, en hoe deze vorm van goederen- en personenvervoer bijdroeg aan de welvaart”. Zie het tegeltableau op het voorblad van dit programma.
- 13.30 uur
GJ-zaal Tresoar   **Frits Jansen** van de Stichting “Foar de Neiteam” is expert op het gebied van historisch onderzoek naar schepen en vertelt met zijn deskundigheid over het resultaat van zijn onderzoek en de bronnen die daarvoor ter beschikking staan.
- 14.30 uur
HCL   **Nykle Dijkstra** werkzaam in HCL behandelt het Leeuwarder Grootshippersgilde (vermeld in 1554, opgeheven in 1829). Hij vermeldt daarbij een aantal bijzondere en opmerkelijke zaken uit de geschiedenis van het gilde.
- 16.00 uur   **Sluiting**
- Rondleidingen**   In de loop van de dag kunt u deelnemen aan een rondleiding in Tresoar of HCL. U kunt zich vooraf al aanmelden voor deelname in een groep. Het maximum per groep is 15.
- Stadswandeling**   Vanuit HCL kunnen ook stadswandelingen worden gemaakt. Daar is documentatie te krijgen voor verschillende thema's